

Surahammars kommun

Beslut för grundsärskola efter tillsyn i Tuppkärrsskolan i Surahammars kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Surahammars kommun att senast den **15 januari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Surahammars kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Rektorn ska se till

- att det vid grundsärskolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever, där förebyggande insatser utifrån identifierade behov genomförs, följs upp och utvärderas, samt
- att det för grundsärskolan upprättas en plan mot kränkande behandling som innehåller en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under året utifrån skolans kartläggning av elevernas trygghet.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Surahammars kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Rektorn ska se till att alla elevhälsans kompetenser deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Rektorn ska se till att alla elevers behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses. I detta ingår att:

- grundsärskolan arbetar med studie- och yrkesvägledning på ett individanpassat, systematiskt och långsiktigt sätt,
- rektorn tydliggör hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem. Detta innefattar även att rektorn ser till att det finns rutiner för studie- och yrkesvägledningen på grundsärskolan samt att
- rektorn ser till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och interagerat i utbildningen under studietiden.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det målinriktade arbetet mot kränkande behandling vid Tuppkärrsskolans grundsärskola då det saknas en plan mot kränkande behandling som omfattar grundsärskolans elever. Skolinspektionen bedömer vidare att elevhälsan inte är organiserad så att samtliga kompetenser arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Dessutom visar utredningen att det finns brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten. Detta eftersom samtliga elevers behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet inte tillgodoses.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det vid Tuppkärrsskolans grundsärskola saknas en plan mot kränkande behandling. Utredningen visar att det inte funnits någon plan mot kränkande behandling för grundsärskolan sedan läsåret 2015/16. Att det saknas en plan mot kränkande behandling kan leda till att det inte sätts in åtgärder mot kränkande behandling som bygger på en analys av de behov elevgruppen har.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I intervjuer med representanter för elevhälsan samt rektor framkommer att det inte finns någon plan mot kränkande behandling för grundsärskolans elever. Rektorn uppger att orsaken till att det saknas en plan mot kränkande behandling för grundsärskolan är att grundsärskoleverksamheten flyttade in i nuvarande lokaler på Tuppkärrsskolan i anslutning till sportlovet 2017 och att de därför inte hunnit revidera den plan mot kränkande behandling som finns vid Tuppkärrsskolans grundskola, som grundsärskolan nu delar lokaler med. Rektorn uppger att när Tuppkärrsskolans plan mot kränkande behandling ska revideras kommer även grundsärskolan att omfattas av

planen. Dock framkommer i intervjun att det inte heller fanns någon plan mot kränkande behandling för grundsärskolans elever när de innan flytten vistades i andra lokaler men i samma rektorsområde. Det framkommer också att ingen kartläggning alls av elevernas trygghet gjordes då. Dock uppger rektorn att efter flytten till Tuppkärrsskolan har frågor om trygghet tagits upp vid utvecklingssamtal och att de flesta elever enligt rektorn upplever verksamheten som trygg.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Tuppkärrsskolans grundsärskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Surahammars kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Alla elevhälsans kompetenser deltar inte i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet

Skolinspektionens bedömning är att elevhälsan vid Tuppkärrsskolans grundsärskola inte är organiserad så att samtliga kompetenser arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsoarbetet förutsätter en samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser, men tillsynen visar att alla kompetenser inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundsärskolan finnas elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen betonas att det ska finnas en samlad elevhälsa och det framgår att elevhälsoarbetet förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal, samt med övriga personalgrupper på skolan. Det anges även att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund (prop. 2009/10:165 s. 276).

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. I intervju uppger elevhälsans representanter att de inte känner till vilka behov av förebyggande och hälsofrämjande arbete som finns på grundsärskolan och att det borde göras en kartläggning av behoven. Elevhälsans representanter uppger vidare att ingen psykolog deltar regelbundet i elevhälsans möten, men att kommunens skolpsykolog kan kallas in vid behov. Kuratorn uppger att hen inte alls har börjat arbeta med det förebyggande och hälsofrämjande arbetet då det är svårt att hinna med. Rektorn bekräftar i intervju att varken kurator eller psykolog har arbetat med generellt inriktade förebyggande och hälsofrämjande insatser gentemot grundsärskolan, förutom handledning av lärare kring enskilda elevärenden.

Samtliga elever erbjuds inte studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten på Tuppkärrsskolans grundsärskola. Detta eftersom tillsynen visar att

inte samtliga elevers behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses. På skolan saknas ett systematiskt arbete kring studie- och yrkesvägledning. Visserligen erbjuds samtliga elever i årskurserna 8 och 9 studie- och yrkesvägledning, men övriga elevers behov av studie- och yrkesvägledning tillgodoses inte i tillräcklig utsträckning. Bristerna i arbetet med studie- och yrkesvägledning innebär att eleverna inte aktivt görs medvetna om sina valmöjligheter eller stärks i att kunna göra självständiga och väl underbyggda val om framtida studier och arbete.

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Enligt läroplanen för grundskolan ska också studie- och yrkesvägledaren eller personal med motsvarande uppgifter informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 113:180, s 13-19) anges bland annat att skolan behöver arbeta med studie- och yrkesvägledning på ett individanpassat, systematiskt och långsiktigt sätt. På så vis kan eleverna utveckla de insikter, kunskaper och förmågor som behövs för att ta ställning till och fatta beslut om sin framtid. Rektorn bör se till att det finns rutiner och metoder för att planera, utvärdera och utveckla studie- och yrkesvägledningen så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning. Rektorn bör vidare tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem. Vidare bör rektorn se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och interagerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval, samt se till att eleverna utifrån sina behov, erbjuds vägledningssamtal.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan saknar ett systematiskt arbete kring studie- och yrkesvägledning för elever i årskurserna 1 till 7. I intervju med lärarna framgår att kommunens studie- och yrkesvägledare organiserar "PRAO" och informerar om gymnasieval för elever i årskurserna 8 och 9, men att eleverna i årskurserna 1 till 7 inte erbjuds någon annan studie- och yrkesvägledning än den som ingår inom ramen för undervisningen. Lärarna uppger i intervju att det kan handla om att de pratar med eleverna om syftet med de ämnen de läser. Lärarna uppger vidare att det inte finns någon plan för arbetet med studie- och yrkesvägledning för eleverna i årskurserna 1 till 7. Rektorn uppger att hon inte är insatt i hur arbetet med studie- och yrkesvägledning fungerar för eleverna i årskurserna 1 till 7.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Tuppkärrsskolans grundsärskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Surahammars kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Surahammars kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Surahammars kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Surahammars kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Surahammars kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Norell
Beslutsfattare

Marlene Giertz
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tuppkärrsskolan

Fakta om Tuppkärrsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Surahammars kommun under höstterminen 2017. Tuppkärrsskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 augusti 2017.

Tuppkärrsskolans grundsärskola är en kommunal grundsärskola belägen i Surahammars kommun. Skolan erbjuder undervisning i årskurs 1-9 och har för närvarande 9 elever. Tuppkärrsskolans grundsärskola ligger i anslutning till Tuppkärrsskolans grundskola och skolorna leds av samma rektor.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationell statistik över grundsärskolans kunskapsresultat i Skolverkets databas (SIRIS).